

„Gólf er staður. Gólf eru föst staðsetning og eðli sínu samkvæmt eru gólf ekki á hreyfingu. En sé hugsað um þau sem skreytt yfirborð, sem sagnfræðilegar minjar og sem fornleifar, þá eru þau oft varðveitt, flutt til, komið fyrir á söfnum og á öðrum slíkum stöðum þar sem ára þeirra, draugurinn, skugginn og andrúmsloft frá upphaflegri staðsetningu þeirra er endurskapað. Þau verða að sögu í nýju rými og tíma; minningu um líf, siði, menningu, atburði sem sitja í efni þeirra og þýlast upp úr yfirborði þeirra. Þau verða risavaxnir minjagripir um annan stað, tíma og upplifun.“¹

Verk Katrínar Sigurðardóttur, *Undirstaða* er upphækkað gólf sem upphaflega var sett upp í Fenejum og var framlag Íslands á Fenejvatvíæringnum 2013. Þessi stóra innsetning dregur upp útlínur hefðbundins lystiskála frá 18. öld í sýningarrýmið og teygir sig jafnframt út fyrir vegg þess. Lystiskáli er skilgreindur sem sjálfstæð bygging, staðsett í stuttri fjarlægð frá aðalaðsetri og hönnuð fyrir nautnir augans. Hvort sem lystiskálar voru litlir eða stórir, þá tengdist hlutverk þeirra að jafnaði munaði og lystisemdum.

Undirstaða er hugsað sem þrileikur innsetninga. Fyrsta gerð verksins var sýnd í Palazzo Zenobio í Fenejum þar sem verkið skaraðist við vegg gamals þvottahúss. Hér í Listasafni Reykjavíkur er verkið sett í samhengi við Hafnarhúsið sem upphaflega var pakkhús. Að lokum verður verkið sýnt í risastóru rými SculptureCenter í New York sem áður var verkstæði fyrir járnbrautavagna. Með sögulegri tilvísun sinni beinir *Undirstaða* athygli að fyrri hlutverki sýningarstaðanna og byggingarnar verða nokkur konar hlutgerving á brauðstriti hinna þjónandi stétta. Áhorfandinn gengur inn á gólf hefðarfólksins en er um leið undir þaki verkafólksins. Á hverjum stað munu hinir gömlu veggir leggja sitt af mörkum til að móta verkið og teikna ný myndur í það. Saga verksins, skörunin við þrjár ólíkar byggingar í þremur löndum myndar þannig vísitandi andsvar við fantasíu barrokkgólfins.

Yfirborð gólfins endurspeglar einnig flísalögn handverksmanna en er handgert af Katrínu og félögum á vinnustofu hennar og setur spurningarmerki við mörkin milli listar og handverks. Gólfid er hins vegar ekki steypt eins og raunverulegt gólf, heldur kaus Katrín að nota efni sem haft er í styttingu í stað hefðbundinna gólfefna. Með þeim hætti leggur hún áherslu á að gólfid sem gesturinn gengur á er skúlptúr og setur það þannig í listasögulegt samhengi samtímans.

„... Ég reikna ekki með því að það verði ruglast á þessu gólf og raunverulegu gólf, hvort heldur sem er gömlu eða nýrri eftirmynd af gömlu gólf... Ég vil einmitt frekar að þetta yfirborð sé séð sem framsetning, túlkun eða sýning á gólf, mynd af hugmyndinni um gólf. Það er ekki byggt eins og raunverulegt gólf og efnin í því eru notuð til höggmyndagerðar, ekki gólfsteypu. Ég hef gert fleiri verk sem dulbúast svona sem innanhússkreyti eða nytjahlutir. Þessi verk eru undirgefni í umhverfi sínu og segja sögu sína á hljóðlausan en óþægilegan hátt, annaðhvort vegna þess hvernig þau eru búin til eða í því hvað þau setja fram. Þau eru skúlptúrar á röngunni. Í þessu ákveðna tilviki, hvernig nálgast áhorfandinn alla þessa handavinnu? Með fótunum, með því að ganga á henni. Og það er einmitt ætlun mín að hafa þetta ofbeldi og þessa fásinnu í verkinu. Það er ýmislegt gefið í skyn með því vali að handgera flísarnar, til dæmis allt þetta erfiði sem síðan bara eyðist undir fótum áhorfandans. Ég reikna með að sjá flísarnar eyðast og eyðileggjast miklu fyrr en ef þær væru úr steini eða leir, og þetta er líka meðvitund ákvörðun. Ég vil sjá vegsummerki þeirra sem átt hafa leið um.“²

Katrín Sigurðardóttir fæddist í Reykjavík árið 1967. Í tvo áratugi hefur hún rannsakað hvernig byggingar og landamæri móta skynjun okkar á raunveruleikanum. Með því að breyta hlutföllum óvænt, auk þess að nota arkitektúr á persónulegan hátt og styðjast við kortagerð og landslag, hafa innsetningar hennar knúið áhorfendur til að skoða veröldina í kringum sig frá öðru sjónarhorni. Hún hefur meðal annars haldið einkasýningar í Metropolitan Museum of Art í New York (2010), MoMA PS1 í New York (2006), FRAC Bourgogne, Dijon í Frakklandi (2006), Sala de Arte Público Siqueiros í Mexíkóborg (2005) og í Fondazione Sandretto, Turin á Ítalíu (2004). Á döfinni eru sýningar í MIT List Visual Arts Center í Boston (2015) og í Parasol Unit Foundation for Contemporary Art í London (2015).

Sýningin er skipulögð af Kynningarmiðstöð Íslenskrar myndlistar. Sýningarstjórar voru Ilaria Bonacossa, safnstjóri Villa Croce, Museo D'Arte Contemporanea, Genúa á Ítalíu og Mary Ceruti, safnstjóri SculptureCenter í New York.

“A floor is a place. A floor represents a fixed location, stationary, and by conventional logic it is safe to say that floors don't move; but as decorative surfaces, as historical artifacts, and as archaeological discoveries, they are commonly preserved, and transplanted, to museums, or to other locations where the aura, the ghost, the shadow, the atmosphere of their original locale is suggested. It becomes a narrative in a new time and place; a remembrance of lives, customs, cultures, events is imbued in the material, rubs off the surface. They become gigantic souvenirs of a different place, time, experience.”¹

Katrín Sigurðardóttir's *Foundation*, which was Iceland's official contribution to the 2013 Venice Biennale, is a large-scale installation comprising a raised ornamental surface. This massive structure extends beyond the walls of the museum's galleries, mapping out the floor of an imaginary 18th-century pavilion. A pavilion is by definition a free-standing structure, situated a short distance from a main residence, whose architecture makes it an object of pleasure. Whether large or small, there is usually a connection with relaxation and pleasure in its intended use.

Foundation was conceived as a trilogy of installations. In the first part, at the Palazzo Zenobio's lavanderia in Venice, the work intersected with the walls of an ancient laundry. In Reykjavík, the work is located at the museum's Harbor House, an old warehouse located downtown. Lastly, in New York, it will occupy the vast gallery of SculptureCenter, which in earlier times was a trolley-repair facility for the subway system. With its historical reference, *Foundation* draws attention to the inherent history of its host buildings, and the buildings become the embodiment of the toil of the serving trades. The visitor walks upon the floor of the nobleman, while the ceiling above his head is that of the or laborer. At each exhibition venue the preexisting walls continue to shape the work, draw a new pattern. Thus, the real story – of intersecting three different buildings in three countries – will intentionally contrast with the fairy tale of the baroque-inspired floor.

The tiled surface, handmade by Sigurðardóttir and her colleagues in her studio, calls into question the boundaries between art and craft. The floor is not made by traditional methods, however, as Sigurðardóttir chose to use art materials rather than industrial materials to cast the tiles. Thus she emphasizes the floor as a sculpture and puts it in a contemporary art-specific context.

“This surface will not be mistaken for a “real” floor, neither from times past nor contemporary replicas of old designs... And in fact, I want the surface to be more like a representation of a floor, an image carrying the idea of a floor. It is not built or made like a real floor. And the materials are art materials, not industrial materials. I have often made these kinds of works that camouflage themselves as interior decoration or functional objects. They are submissive in their spaces, with a quiet but unsettling narrative, either in the way they are made or in what they represent. They are inverse. In this case, how does the viewer meet all this handiwork? With her feet. She walks on it. And I intend for that violence and absurdity. There are several things implied with the handmaking of the tiles: heavy effort that expires under the consumption of the audience. I expect to see the tiles wear much faster than real stone or clay, and that is also intentional. I want to see the mark of those who have been there.”²

Katrín Sigurðardóttir was born in Reykjavík in 1967. Over the past two decades she has explored the way in which physical structures and boundaries define our perception of reality. Through unexpected shifts in scale, united with a personal use of architecture, cartography and landscape, her evocative installations oblige us to look at the world surrounding us in a new way. Her solo exhibitions include: the Metropolitan Museum of Art, New York (2010); MoMA PS1, New York (2006); FRAC Bourgogne, Dijon, France (2006); Sala de Arte Público Siqueiros, Mexico City (2005); and Fondazione Sandretto, Turin, Italy (2004). Future exhibitions include MIT's List Visual Arts Center in Boston (2015) and the Parasol Unit Foundation for Contemporary Art in London (2015).

This exhibition is organized by the Icelandic Art Center and is curated by Ilaria Bonacossa, director of Villa Croce, Museo D'Arte Contemporanea in Genoa, Italy, and Mary Ceruti, director of SculptureCenter in New York.

¹ Katrín Sigurðardóttir, *First Proposal*, Venice, May 2012

² Katrín Sigurðardóttir in “Wandering Pavilion,” a conversation between Ilaria Bonacossa, Mary Ceruti and Katrín Sigurðardóttir, published in *Foundation, Katrín Sigurðardóttir, The Pavilion of Iceland at the Venice Biennale 2013* (Marsilio, Venice, 2013).

¹ Katrín Sigurðardóttir, *Fyrsta tillaga*, Fenejyar, maí 2012.

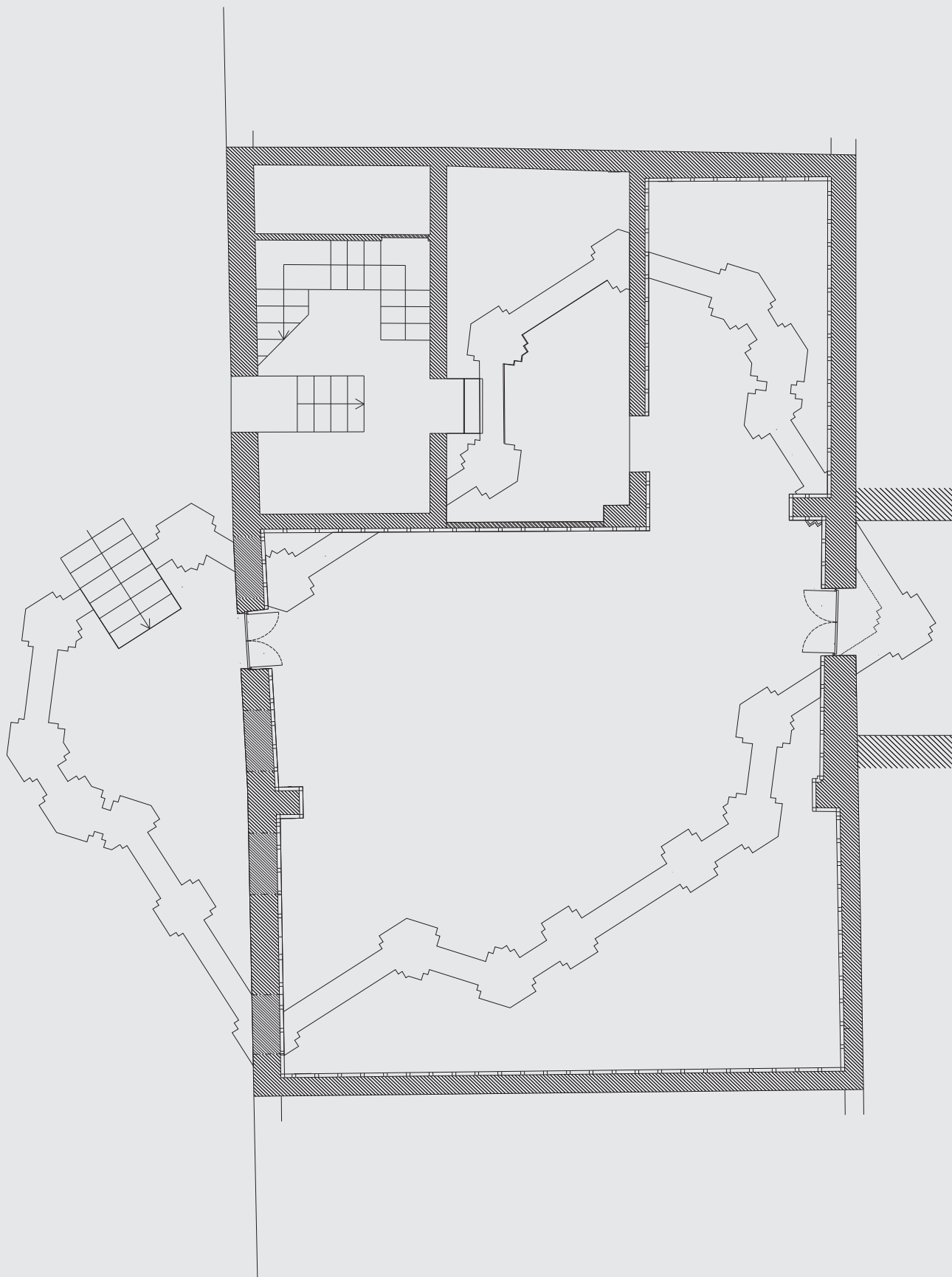
² Katrín Sigurðardóttir í Flökkuskáli. Samtal milli Ilaríu Bonacossa, Mary Ceruti og Katrínar Sigurðardóttur, útgæfið í *Undirstaða, Katrín Sigurðardóttir, Íslenski skálinn á Fenejvatvíæringnum 2013*, Marsilio, 2013.

FOUNDATION
KATRÍN SIGURÐARDÓTTIR

la Biennale di Venezia

55. Esposizione
Internazionale
d'Arte
Partecipazioni nazionali

Foundation di Katrín Sigurðardóttir è un intervento scultoreo di grande formato pensato per la vecchia lavanderia di Palazzo Zenobio nel sestiere di Dorsoduro a Venezia. La piattaforma fluttuante, che disegna la superficie di un archetipico padiglione settecentesco, è rivestita di formelle che compongono un elaborato disegno di ispirazione barocca. Questo “pavimento” sembra estratto chirurgicamente da un palazzo che non esiste più, ed è come se portasse la memoria bidimensionale di una precedente collocazione ed epoca storica. Le pareti, i soffitti e le porte mancanti sono sostituiti in posizioni e proporzioni sorprendenti da quelli anonimi della lavanderia. Le dimensioni dell'intervento architettonico fanno apparire l'edificio più piccolo, estendendosi oltre le pareti, e così portano avanti una tematica cara all'opera di Sigurðardóttir: la irriverente manipolazione delle proporzioni.

L'intersecarsi di queste due realtà distinte – quella rievocata dalla sfarzosa superficie decorativa e quella legata alla lavanderia – accompagna il visitatore in un viaggio nel tempo e nello spazio, sfocando i confini fra presente e passato, fra qui e lì. La sontuosità del pavimento del padiglione, simbolo di fasto e opulenza, posta in contrasto con la funzionalità della lavanderia e i suoi rimandi al lavoro di fatica, crea un inspiegabile senso di spaesamento. La superficie della piattaforma replica la fabbricazione artigianale di formelle ed è fatta a mano dall'artista e dalla sua squadra come modo per interrogarsi sui limiti fra arte e artigianato, e anche sul concetto di autorialità in rapporto alla filiera produttiva. Sigurðardóttir ha scelto di usare materiali artistici invece di materiali tradizionali per pavimentazioni con lo scopo di enfatizzare la lettura della superficie come scultura sulla quale il visitatore cammina, consumandola passo dopo passo. Seguendo i disegni della piattaforma ci muoviamo nei diversi spazi della lavanderia e ci troviamo immersi in una dimensione temporale altra in cui siamo attori e spettatori di un'esperienza sottilmente coreografata. Nella sua interezza questo pezzo è un'indagine sul concetto di disegno. *Foundation* evoca la linea tracciata come origine del pensiero e della produzione artistica, come anche dell'architettura e dell'artigianato. Attraversare questo spazio astratto – dove la contaminazione fra diverse discipline e forme di conoscenza procede in parallelo all'intersezione dei piani del pavimento – provoca un'esperienza emotiva unica.

L'importanza della struttura disincarnata di Sigurðardóttir è acuita dal fatto che l'Islanda non possiede, come gli altri paesi nordici, un padiglione all'interno dei Giardini della Biennale, e di conseguenza questo intervento scultoreo fluttuante, diventa un modo di rivendicare temporaneamente uno spazio. Così il profilo della forma diventa una metafora del profilo dello spazio nazionale. In contrasto con le fondamenta tradizionali di un edificio, però, questo territorio non è fisso. L'installazione a Venezia comprende la prima parte di una trilogia di installazioni, e nel prossimo anno questo grande ambiente mobile dialogherà con edifici diversi, ciascuno con una sua storia specifica, a Reykjavík e a New York, conservando a ogni tappa la sua superficie originaria oltre che la memoria sagomata delle pareti attorno alle quali si è adattata nei luoghi precedenti.

Katrín Sigurðardóttir

Nata a Reykjavík nel 1967. A partire dalla sua prima personale, avvenuta a San Francisco nel 1992, le sue opere sono state esposte in Europa e America e fanno parte di numerose collezioni sia pubbliche che private. Fra le mostre personali si segnalano quelle al Metropolitan Museum of Art, New York (2010); MoMA PS1, New York (2006); FRAC Bourgogne, Dijon, Francia (2006); Sala Siqueiros, Mexico City (2005); Fondazione Sandretto, Torino (2004); The Reykjavík Museum of Art (2004, 2000).

Icelandic Art Center è un'istituzione che ha il compito di introdurre e sostenere le arti visive islandesi all'estero. Il Centro assiste artisti e professionisti del mondo dell'arte nella realizzazione di progetti attraverso il finanziamento, il networking e la collaborazione con associazioni, organizzazioni e imprese pubbliche e private. The Icelandic Art Center è il commissario ufficiale per il Padiglione Islandese alla Biennale di Venezia.

Il catalogo, Katrín Sigurðardóttir, *Foundation*, The Pavilion of Iceland at the Venice Biennale, 2013 è pubblicato dal Marsilio Editori in collaborazione con il Museo del arte di Reykjavík. Redattore Hafþór Yngvason.

Katrín Sigurðardóttir's *Foundation* is a large-scale sculptural intervention for the *lavanderia* – the site of an old laundry – at the Palazzo Zenobio in the Dorsoduro sestiere of Venice. A floating platform that traces the footprint of an archetypal 18th-century pavilion, it is covered by tiles that compose an ornate baroque-inspired design. This “floor” appears surgically extracted from a building that no longer exists, carrying a bidimensional memory of a previous location and historical moment. Its missing walls, ceilings and doors are replaced in surprising positions and proportions by the anonymity of those of the *lavanderia*. The size of this architectural intervention dwarfs the building, extending beyond the confines of its walls, and thus takes on a familiar theme in Sigurðardóttir's oeuvre, the playful manipulation of scale.

The intersection of these two distinct realities – one evoked by the luxurious decorative surface and the other related to the *lavanderia* – takes the visitor on a journey through time and space, allowing the boundaries between present and past, here and there, to become blurred. The sumptuousness of the pavilion's floor, symbolizing opulence and leisure, contrasted with the functionality of the laundry and its associations with labor, creates an uncanny feeling of displacement. The surface of the platform replicates artisanal tile construction and is handmade by the artist and her team as a way of questioning the limits between art and craft, as much as the concept of authorship in relation to production. Sigurðardóttir chose to use art materials instead of traditional flooring materials to emphasize the understanding of the surface as a sculpture that the viewer walks upon and wears down with every step. By following the patterns of the platform, we move around the spaces of the *lavanderia* and find ourselves immersed in a different temporal dimension in which we are actors and spectators of a subtly choreographed experience. In its entirety, this piece is an investigation around the concept of drawing. *Foundation* evokes the drawn line as the origin of thought, of artistic production, as well as of architecture and craft. Navigating this abstract space – where the contamination between different disciplines and forms of knowledge parallels the intersection of the floor plans – creates a unique emotional experience.

The significance of Sigurðardóttir's disembodied structure is heightened by the fact that Iceland does not own a pavilion inside the Giardini of the Biennale, as the other Nordic countries do, and therefore this floating sculptural intervention becomes a way of temporarily reclaiming space. Thus the outline of the form becomes a metaphor for the outline of the national space. In contrast to a traditional foundation of a building, however, this territory is not fixed. The installation in Venice comprises the first part in a trilogy of installations, and this large mobile environment will dialogue with different buildings, with their own specific histories, in Reykjavík and New York, all the while bearing its original footprint as well as cut-out memories of the walls of the previous sites.

The Icelandic Art Centers' role is to introduce and support Icelandic visual arts abroad. The Center assists artists and art professionals in realizing projects through means of funding, networking and cooperation with public and private associations, organizations and enterprises. The Icelandic Art Center is the official commissioner for the Icelandic Pavilion at la Biennale di Venezia.

The catalog, Katrín Sigurðardóttir, *Foundation*, The Pavilion of Iceland at the Venice Biennale, 2013 is published by Marsilio Editori in collaboration with the Reykjavík Art Museum. Editor Hafþór Yngvason.

icelandicpavilion.is
icelandicartcenter.is

Il Padiglione Islandese è stato realizzato grazie al generoso supporto di
The Icelandic Pavilion would not have been realised without the generous support of